

BOLDOG MARTO FERENC ÉS JÁCINTA

HÍREK A KIS PÁSZTOROKRÓL - 2004. (42.ÉV) - JANUÁR-MÁRCIUS

Fatima és a mai kor - Prófécia és eszkatológia

A Szenttéavatási Kongregáció prefektusa, José Saraiva Martins bíboros 70. születésnapját ünnepelte. Ebből az alkalomból a Pápai Orbán Egyetem – amelynek korábban a rektora volt – az akadémiai hagyomány szerint megemlékezett az Egyház eme «tekintélyes alakjáról és a tudás emberéről». Híres tudósokat kértek fel a világ különböző egyetemeiről, hogy megközelítsék és elmélyítsék azokat a témákat, amelyeknek Saraiva Martins bíboros sok idejét szentelte. Ezeket a tanulmányokat a Veritas in Caritate c. könyvben gyűjtötték össze. Közülük (ebben és a következő hírlevelekben) D. António dos Santos Marto, bragai segédpüspök tanulmányát mutatjuk be.

«Idő kell a fénysugárnak és a villámnak, a csillagok fényének, s a tetteknek is, hogy lássák és hallják őket.»
(Nietzsche)

Bár Nietzsche mondata más összefüggésben értelmezhető, kapcsolatba hozhatjuk a Szűzanya 1917-es fatimai jelenéseinek üzenetével is. Ha időben eltávolodunk ettől, egy új évszázad kezdetén, csak akkor érthetjük meg az üzenet nagyságát, mélységét és jelentőségét.

Egy angol történész, G. J. Hobsbawn a XX. századot «rövid századnak» nevezi, amely 1914-ben az első világháborúval kezdődött, és 1989-ben a berlini fal leomlásával ért véget. A fatimai üzenet különösen ezt az időszakot fogja át.

A jelenések rendkívüli jelentősége abból a történelmi, társadalmi, politikai, kulturális és vallási pillanatból adódik, amelyhez üzenetük szól, és amelyet azzal meg akarnak világítani. Keresztes Szent János tanítása szerint

a jelenés az üzenet burka. A szeretet üzenetének elsőbbsége van. Az Egyház ezeket «magánkinyilatkoztatásoknak» tekinti, amelyeket nem lehet a Szentírás Kinyilatkoztatásával összehasonlítani. Ennek célja nem a hit megalapozása, hanem annak erősítése. Nem tesz hozzá semmit az egyetlen kinyilatkoztatáshoz, ez csupán egy egyszerű felhívás. Érzékelhető jeleket közvetít, amelyeken keresztül Isten kommunikál a kiválasztott emberrel, annak képességei szerint. A jelenés szerepe hasonló az ikonéhoz, ami a keleti teológia szerint «igazi valóság, amelyet a Szentlélek inspirál [...] aki a jelenlét létrehozója és hordozója». A karizma részei, vagyis Isten adományai Krisztus teste egyik tagjának, az egész test javára. Ahogy minden más kivételes jellegű karizmát, ezt sem keresni kell, hanem befogadni és megkülönböztetett figyelemmel és okossággal hálát adni érte.

Karl Rahner kifejezésében a magánkinyilatkoztatás nem

Több mint 10 éven át tartó előkészület után az orosz festő, Ilja Glazunov Moszkvában bemutatta 6x3 méteres festményét, „A huszadik század titka” címmel. Az alkotás a keresztény civilizáció problémáit mutatja be ebben az mozgalmas és katasztrófákkal teli évszázadban. A kompozícióban híres alakok, helyszínek ismerhetők fel, így Tolsztoj, II. Miklós cár, Lenin, Hitler, Mussolini, Churchill, Roosevel, Einstein, Sztálin, Kennedy, a Beatles, Szolzenyicin, Mao, egy meztelen asszony, a Brandenburi Kapu, az atombomba felhője, egy hatalmas magzat és mindezek fölött, fényben lebegve, a feltámadt Krisztus. A még mindig kommunista orosz művészeti szövetség ki akarta venni a képet a kiállítás anyagából, de Glazunov kijelentette: „Ez a festmény az én filozófiámat tükrözi. E nélkül a kiállításom olyan lenne, mint a test lélek nélkül.

újdonságot, újszerűt jelent; nem a hit valóságainak új értelmezését. Ez sokkal inkább egy evangéliumi felszólítást hordozó kinyilatkoztatás, az Egyház és a világ egy meghatározott történelmi helyzetében, sürgetve bennünket, hogy eleget tegyünk annak, amikor történelmi helyzetünk úgy kívánja és összhangban vagyunk a hivatalos kinyilatkoztatás és a hit alapelveivel.

Ezért a magánkinyilatkoztatás az adott korszakot meghatározó alapkinyilatkoztatás történelmi aktualizálása. Az emberi tudatra és a kultúrára hat a kegyelem, ígéret, létezés és igazság alakjában, hogy akik hallják, és akiknek szól, szembetalálkozzanak Isten közvetlen meghívásával, amely a hit engedelmségére vonatkozik.

A jelenések Isten jelei a mi generációnk számára. Máriát az Úr szolgálóleányaként ábrázolja, aki kész arra, hogy az Egyházat szolgálja a világban. A jelenések az Egyházat is fel akarják készíteni a jövőre, néha apokaliptikus hangvétellel.

Úgy érzem, fontos ez a bevezetésszerű előszó, mert a jelenésekkel kapcsolatban gyakran találkozunk olyan – néha beteges – kíváncsisággal, amely leragad a kevésbé lényeges részleteknél, ahelyett, hogy a lényegyet megragadná.

A jelenésekre és az azokat követő kinyilatkoztatásra nem tekinthetünk annak a drámai történelmi helyzetnek a megértése nélkül, amelyben a keresztény közösség él. Ezért csak annyira gondolhatjuk, hogy az üzenet célja a mi langyossá és közömbössé vált hitünk provokálása, amennyire a jelenések a hétköznapi történelemmel és az emberiségtől induló provokációkkal kapcsolatban állnak. Egyetlen erre vonatkozó teológiai megfontolás sem nélkülözheti annak a társadalmi és kulturális háttérnek a gondos elemzését, amelyben a jelenések történnék, így például az Egyház helyzetét az adott pillanatban.

1. Az új kor hajnalán

Nagyon is nyilvánvaló, hogy a fatimai üzenet a mai korra utal, különös figyelemmel arra a korszakra, amelyet a XX. századi történelem két nagy konfliktusa jellemez, annak minden összefüggésével, körülményével és mindazzal együtt, amit azok kifejeznek.

Az első és a második világháború mintha a prizmája lenne mindannak a rossznak, ami ezt a századot jellemzi. Ebben a prizmában a bűn főbb tulajdonságait és hatásait figyelhetjük meg számos szemszögből. Ezek:

- A totalitáriánus politikai rendszer tragikus megjelenése a sztálinizmus és a náciizmus változatában, amely tipikus a XX. századra.

- A szisztematikus hazugság mint eszköz, hogy igazságot barkácsoljunk és történelmet írjunk vagy újraírjunk azt.

- Isten tagadása és száműzése a közéletből és a saját lelkiismeretünkben a harcos ateizmus és laikuság által.

- Az emberi lét megsemmisítése és kioltása, az emberi méltóság teljes megvetése. Több tíz millió áldozat az ideológia radikális megtisztítása, a forradalom vagy a «faj» nevében, amelyeket új istennekként tisztelnek.

- A «totális háború» megjelenése, amely – megszegve a hagyományosan elfogadott szabályokat, törvényeket – szabad utat adott civilek és ártatlanok meggyilkolásának, a legmodernebb tudománytechnikai eszközök felhasználásával. Az önkényuralom a végsőig vihető, nem ismer határt, semmilyen határt.

- A gyűlölet és az erőszak kollektív jelensége, amely embereket és népeket kerített hatalmába.

Egy teológiai olvasatban az idők jeleit, a világháborúkat és a totális háborút a rossz elmélyüléseként, a bűn elterjedésének valódi jelképeiként láthatjuk, amelyet először hatalmas méreteiről, világméretű szinten megnyilvánuló borzalmairól veszünk észre. Ezek nyilvánvalóvá teszik a szervezett bűnözés formáit, amelyekkel tragikusan tele volt a XX. század, valamint a rossz normalitásának és hétköznapiságának elfogadását, amelyet a világ most racionálisan is igazol és legitimál, majd tudományosan és technikailag beprogramozza és végrehajtja azt. Az idő távlatából ma már tisztán látható a mai kor átalakulása, törése és elkorcsosulása, ennek esetleg pusz-tító következményeivel együtt.

Az új kor újdonsága nem abban áll, hogy az ember eldöntötte: szabadon és nyíltan az értelmét használja, Kant tétele szerint. Ez a tétel a kereszténységben gyökerezik, annak azon meggyőződésében, hogy az ember Isten képmására teremtett, képes a teremtő ismeretre. A korszakos törést az a tény igazolja, hogy az új kor úgy álcázza magát, mintha céltudatos terv lenne az ember ember általi megváltására. A XIX. század «gyanakvó mesterei» és az ő üzeneteik ezt szélsőséges elméletben meg is fogalmazták; ezeknek legnagyobb örököse lett a marxizmus: Istennek meg kell halnia, hogy az ember éljen. A XIX. század örökségként hagyta ezt a nyílt sebet az általános lelkiismereten, s ez belépett a XX. századba is: harag Isten iránt, aki az ember ellensége – pontosan ez vezet az ember halálához, ez vezetett már sok ember halálához.

II. János Pál pápa szavaival összefoglalva: «Ez az üzenet (a fatimai üzenet) különösen is szól a XX. század emberéhez, hiszen ezt a kort megjelölte a háború, a gyűlölet, az alapvető emberi jogok áthágása, az emberek és a népek hatalmas szenvedései és végül az Isten elleni harc, egészen létezésének tagadásáig.»

A fatimai üzenet világossággal és keserőséggel tekint erre a lázongó és drámai történelmi sorsfordulatra. A Szentírás után talán ez a legerősebb és a legmélyebb benyomást tevő leleplezése a bűnnek, s ez komoly lelkiismeret-vizsgálatra hívja az Egyházat és a világot. Csak aki tiszteletben tartja az emberi méltóságot Isten előtt, az örök életet, az értheti meg, milyen nagy a bűn tragédiája, s azt, hogy a bűn fogalmának elfelejtése, mélyebb értelemben egyben elvesztése mindannak, ami igazán emberi. «Maga az ember kerül veszélybe, ha Isten kiiktatja a lelkiismeretből. A század végén nemcsak Isten létezése a tét, hanem az emberi méltóság is.»

A sérült emberiség számára a fatimai üzenet az áldozatok panaszának szószólója és meghívás arra, hogy az áldozatok szemszögéből újraolvassuk a történelmet, hogy elidőzzünk az ember misztériumában az Isten misztériuma előtt. Az üzenet újra felteszi a Teremtés könyvének régi és mindig aktuális kérdését: «Ádám, hol vagy?» (Ter 3,9) – vagyis: hol van az ember? Hol van az ember az auschwitz-i koncentrációs tábor és a szovjet gulág világában? „Hogyan hihetünk az emberben vagy egyáltalán az emberiségben – milyen szónak is hangzik ez ebben az értelemben! – ha Auschwitz-ban azt kellett megtapasztalnunk, milyen szörnyűségekre képes az ember?” A modern elnyomók cinizmusa véletlenül nem a modern világ istentelenségének és annak a kifejeződése, hogy milyen hajmeresztően megveti és elhagyja Istent? Ki menti meg az embert az embertől?

AZ ANGYALI JELENÉSEK

Az egyetlen és üdvösséghez szükséges kinyilatkoztatás Krisztus Evangéliuma és az Anyaszentegyház hivatalos tanítása. Az emberi szórakozottság, feledékenység és gyarlóság tolytán azonban idővel az isteni kinyilatkoztatás egy-két pontja elhomályosodik a köztudatban. Isten gondoskodik arról, hogy újra és újra emlékeztünkbe hozza azokat a hitigazságokat, melyeket a kor mentálitása elavultnak tart, megvet, vagy maga az örök ellenség, az ördög, különösképpen ostromol és ki akar irtani. Néha Isten Krisztus személyében küldi újra hozzánk figyelmeztetését, ami tulajdonképpen az Evangélium egy pontjának ismétlése. Jó példa erre Jézus Szentséges Szívének kinyilatkoztatása, Alacoque Szent Margit által. De ismételten leküldte hozzánk Szent Anyját is, a Boldogságos Szüzet. Nagy ritkaság, vagy talán egyedülálló az Egyház történetében, hogy a Szent Szűz angyalt küldött maga előtt, hogy mintegy előkészítse az ő érkezését. Így a Fatimai eseményeknek egy különös preludiumot adott azáltal, hogy az üzenet közvetítőit, a kis páztorokat, egy természetfeletti légkörbe helyezte. Ebből már a későbbi üzenet lényegét is le lehet vezetni: A súlyosan megsértett Isten hangsúlyozza a bűnbánat és vezeklés szükségességét, s követeli az élet tökéletes megváltoztatását. A továbbiakban Lúcia szavaival ismertetjük az angyali jelenéseket. Rajta kívül Ferenc és Jácinta voltak jelen.

AZ ELSŐ ANGYALJELENÉS

Nem tudok pontos adatot, mert akkoriban se az évet, se a hónapot, se a napot nem tudtam megkülönböztetni. De úgy gondolom, hogy 1916 tavaszán jelent meg először az angyal a Cabeço (olvasd: Kabesszó) hegyen.

Fölmásztunk a hegyoldalra, hogy valami védettebb helyet keressünk. Amint ott megebédeltünk, elkezdtünk imádkozni. Egyszerre, a fák fölött, egy bizonyos távolságban, keleti irányban, valami vakító fényt láttunk. Mintha egy átlátszó ifjú lett volna, ragyogóbb mint a kristály, mely a nap sugaraiban csillog. Minél közelebb jött hozzánk, annál jobban felismertük vonásait. Nagyon meglepődtünk. Egymáshoz egy szót nem szoltunk.

Hozzánk érve mondta:

- Ne féljete, én a Béke Angyala vagyok. Imádkozzatok velem együtt.

Letérdelt, s homlokával a földet érintette. Valami belső természetfölötti lendület bennünket is magával rántott, ugyanúgy csináltunk s ismételtük szavait:

- Istenem, hiszek Tebenned, imádlak Téged, remélek Tebenned és szeretlek. Bocsánatért esedezem Hozzád mindazokért, akik nem hisznek Benned, nem imádnak, nem bíznak Benned és nem szeretnek.

Ezt az imát háromszor megismételte. Utána fölkelt s mondta:

- Így imádkozzatok. Jézus és Mária Szíve kegyesen fogadják imátokat.

S eltűnt.

A természetfölötti légkör, mely körülött bennünket, oly bensőséges volt, hogy jó ideig még saját létünket se vettük észre. Ugyanabban a tartásban maradtunk, ahogy az angyal hagyott bennünket. Közben állandóan az ő imáját ismételtük. Erősen és világosan éreztük magunkban Isten jelenlétét. Nemcsak az angyal minden egyes szava, hanem Lúcia elbeszélése is hosszú

magyarázatot érdemelne, s alkalmas lenne egy külön elmélkedésre. Ezt azonban más alkalomra hagyjuk, hogy ne veszítsük el az elbeszélés fonálát.

A MÁSODIK ANGYALI JELENÉS

A második jelenés nyáron - július vagy augusztus hónapban - történt.

A nagy hőségben már a délelőtt folyamán hazatereltük nyájunkat és csak estefelé engedték ki újra. Ebéd után a már említett kutunk mellett játszottunk, a fák árnyékában. Hirtelen egy ifjú állt előttünk és így szólt:

- Mit csináltok? ... Imádkoztatok, imádkoztatok sokat! Jézus és Mária Szentséges Szíve irgalmasak hozzátok. Imádkoztatok szakadatlanul és vezekeljétek a sok bűnért, mellyel Istent bántják meg és kérjétek a bűnösök megtérését. Így ki fogjátok eszközölni hazátok számára a békét. Portugália Őrzőangyala vagyok ... a béke angyala.

- Hogyan hozzunk áldozatot? - kérdeztem.

- Mindent alakítsatok áldozattá! ... Fogadjátok megadással a szenvedést, melyet az Úr fog küldeni és viseljétek türelmesen.

Az angyal szavai mint fény sugar hatoltak lelkünkbe. A fényben Istent ismertük fel, s hogy mennyire szeret bennünket és kívánja szeretetünket. Megértettük azt, hogy az Úr áldozatunk árán megtéríti a bűnösöket. Ettől kezdve valamennyi önmegtágadásunkat Istennek ajánlottuk fel. De akkoriban még nem kerestünk más vezeklési módot, minthogy órákig a földre borulva az angyal imáját ismételtük.

A HARMADIK ANGYALI JELENÉS

A harmadik megjelenés, úgy hiszem, október elején vagy szeptember végén lehetett, mert nem mentünk haza a déli órában. Éppen elhagyjuk Pregueirát (szüleimnek egy kis olajfás berkét) és a szikla barlang felé haladtunk az Aljustrel és Casa Velha felé eső hegyoldalra. Ott szokásosan elimádkoztunk a Rózsafüzért és azt az imát, melyre az első megjelenéskor tanított bennünket az Angyal. Ez alkalommal jelent meg harmadízben, kezében kehellyel, fölötté pedig egy ostya, melyből vércseppek hullottak a kehelybe. A kelyhet és az ostyát a levegőben hagyta lebegni. Közben a földre borult és háromszor a következő imát rebegte:

- Legszentebb Szentháromság, Atya, Fiú és Szentlélek! Mélységes alázattal imádlak, s felajánlom Neked Jézus Krisztus legdrágább Testét, Vérét, Lelkét és Istenségét, Aki a föld valamennyi tabernáculumában jelen van, engesztelésül a szidalmazásokért és közömbösségekért, melyek által Őt bántják meg. Jézus Szentséges és Mária Szeplőtelen Szíve által könyörgök Hozzád a szegény bűnösök megtéréseért.

Azután felemelkedett, kezébe vette a kelyhet és az ostyát. Az utóbbit nekem adta, a kehely tartalmát pedig Jácintával és Ferencsel itatta meg. Közben így szólt:

- Vegyétek Jézus Krisztus Testét és igyátok Vérét, melyet hálátlan emberek oly szörnyen meggyaláznak. Tegyétek jóvá bűneiket és vigasztaljátok a jó Istent.

Újra a földre borult és velünk együtt háromszor megismételte ugyanazt az imát, «Legszentebb Szentháromság, stb.» ... és eltűnt. Ez a természetfölötti hatalom teljes erőt vett rajtunk. Utánozni kezdtük az Angyalt mindenben. Mi is a földre borultunk és úgy ismételtük imáját. A jó Isten jelenlétét annyira éreztük,

hogy szinte összeroppantunk erejének hatása alatt. Ilyen egyszerűen és elragadtatóan írja le Lúcia, mint főszereplő és szemtanú, ezt a történelmi eseményt, ezt a rendkívüli látmányt, az emberi természet találkozását a túlvilággal.

A harmadik jelenéskor a természetfölköti erő jelenléte sokkal erősebb volt. Ferenc utána napokig nem mert megszólalni. Csak később kezdte mondogatni:

- Nagyon szerettem az Angyalt szemlélni, csak az a kár, hogy utána semmi-re sem vagyunk képesek...

Pár nap elmúltával kezdtünk kicsit magunkhoz térni. Ferenc megkérdezte tőlem:

- Téged megáldoztatott az Angyal. Mit adott tulajdonképpen Jácintának és nekem?

- Az is a szentáldozás volt - vágott közbe Jácinta, mert örömeiben nem tudta magát fékezni. - Nem láttad, hogy vér csöpögött az ostyából?

- Ugy éreztem, hogy a jó Isten bennem volt, csak azt nem tudom megérteni, hogyan...

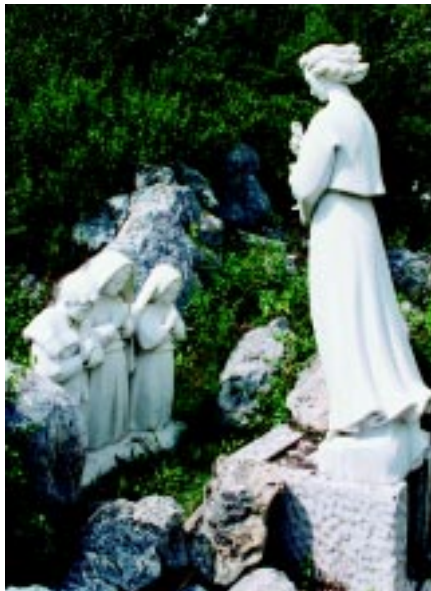
Erre Jácintával együtt a földre borult és sokáig mindketten úgy maradtak. Újra és újra elkezdték az Angyal imáját: «Legszentebb Szentháromság, stb. ...»,

«CSODA UTÁN ÚJABB CSODÁT VÁRNL...»

írta Novák József p. tanácsos ny. plébános «A Soroksár-Újtelepi Fatimai Boldogasszony» c. könyvében. Csodának nevezte azt, hogy 1959-ben megérkezett plébániájára a Fatimai Szűzanya, a három pástorgyermek és a három bárány, életnagyságban. Kérésére ezeket Portugáliában Vinhas mester faragta braziliai cédrusfából a Budapest-Soroksár-i templom részére, hogy ezáltal a fatimai Szűzanya tiszteletét előmozdítsa. A szobrok megérkezése után azonban 24 órán belül el kellett hagynia plébániáját és a szoborcsoport zár alá került. «A Szűzanya adott erőt ennek elviselésére. Eszembe juttatta, amit a kis fatimai látnokoknak mondott, hogy hozzanak áldozatot az ő üzenetének terjedéséért, a bűnösök és a hitetlenek megtéréséért. Ezt a felajánlást azóta is megteszem, hogy az ő nagy szándékát megvalósítsam s a szobroknak méltó hajlékot építhessek. Amit nagyon remélek, hogy hamarosan be is fog következni.»

Amikor 2003. október 19-én felkerült a Fatimából érkezett szobor mintájára készített 6,3 m magas Szeplőtelen-Szív szobor az új Fatimai templom 42 m magas toronyára, valamelyik apa mellett így szólt két fiához: «Ha majd ti később eljöttök ide gyermekeitekkel, elmonhatjátok, hogy ti szemtanúi voltatok a mai csodálatos eseménynek.»

Kitárt karral most ott várja a Fatimai Boldogasszony

Szoborcsoport a Cabeço-n, ahol az Angyal kétszer jelent meg.

a távolról és közléről hozzá siető gyermekeit.

Az új soroksári plébánia elhatározta, hogy tovább viszi Novák atya csodálatos tervét.

LEGYEN BÁTORSÁGUNK BEJÁRNI a fatimai pástorgyermek életszentségre vezető útját!

Az ember életszentsége az Isten szentségében való részesülést jelenti. Ezért mondta Jézus: „Legyetek hát tökéletesek, amint mennyei Atyátok tökéletes!” Az Isten szentségében való részesedés a megszentelő kegyelem által lehetséges.

Az ember életszentsége elsősorban Isten iránti szeretetében válik láthatóvá, ami két módon mutatkozik meg: a bűn kerülésében és az erény gyakorlásában.

Ahhoz, hogy Isten iránti szeretetben cselekedjünk, természetfeletti erőre van szükségünk.

A keresztségben a pástorgyermek megkapták a megszentelő kegyelmet. Fiatal koruk miatt nem voltak életükben különleges szenvedélyek vagy kísértések, ezért nem volt szükségük erőre, hogy legyőzzék azokat. Hogyan tudott akkor a természetfeletti megmutatkozni az életükben?

Úgy, hogy számtalan alkalommal áldozatokat hoztak és felajánlották azokat az Isten és a Szeplőtelen Szűz elleni megbántások kiengesztelésére. Ezenkívül imádkoztak – különösen a rózsafüzért – az Angyal és a Szentséges Szűz kérésének eleget téve.

Az Angyal imájával – «Istenem, én hiszek Benned, imádlak Téged, remélek Benned és szeretlek Téged...» – a pástorgyermek isteni erényeket gyakoroltak és a felebaráti szeretet legszebb példáját adták, amikor bocsánatot kértek azokért, akik nem hisznek Istenben, nem imádják Őt, nem remélnék Benne, nem szeretik Őt. Így élték meg szeretetüket Isten és embertársaik iránt, és így érték el az életszentség dicsőségét.

Amikor igazán szegénynek érezzük magunkat ahhoz, hogy Isten jelenlétébe lépünk, és nincs semmink, amit felajánlhatnánk Neki, akkor is legyen bátorságunk járni a kis pástorgyermek életszentségre vezető útját; szeressük Isten, imádjuk Őt, énekeljük az Ő dicsőségét és mutassuk be áldozatainkat engesztelésül az emberiség bűneiért.

A legjobb könyv ahhoz, hogy a fatimai jelenéseket és a kis látnokok életét megismerjük, «Lúcia nővér Emlekezései». Az I. kötetben ő maga írja le átfogóan a fatimai történeteket és a pástorgyermek erényeit; a II. kötetben szüleire és a családi körben eltöltött éveire emlékezik vissza.

BOLDOG MARTO FERENC ÉS JÁCINTA - Évente négyszer - Ára: 0,05€ - Nyomja: Gráfica Almondina, Torres Novas Dep.Leg. 163921/01.

A lap tulajdonosa: P. Kondor Lajos SVD. Secretariado dos Pastorinhos. Rua S.Pedro 9. 2496-908 Fatima-Portugália.Tel.: 00351-249-539780; 531282,

Fax: 539789. E-mail: SEC.PASTORINHOS@MAIL.TELEPAC.PT - Bank-számlaszám Németországban: Pax-Bank (BLZ 37060193) Kontó: 20400030;

Portugáliában: BCP ATLANTICO. Swift: BCOMPTPL - IBAN: PT50 0033 0000 5009 859 951 05; NIB: 0033 0000 50098593951 05.